"Danskeren"
is the
Only SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
"THE UNITED DANISH EV. LUTH. CHURCH"
and is published by
Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Danskeren.

„Danskeren"
er det eneste danske Blad i Amerika, der udgaar
to Gange om Ugen
udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Prøve-Numre sendes frit paa Forlangende.

Nr. 25 | Blair, Nebr., Fredag den 1. April 1910. | 19. Aarg.

IN EGYPT

(Copyright, 1909.)

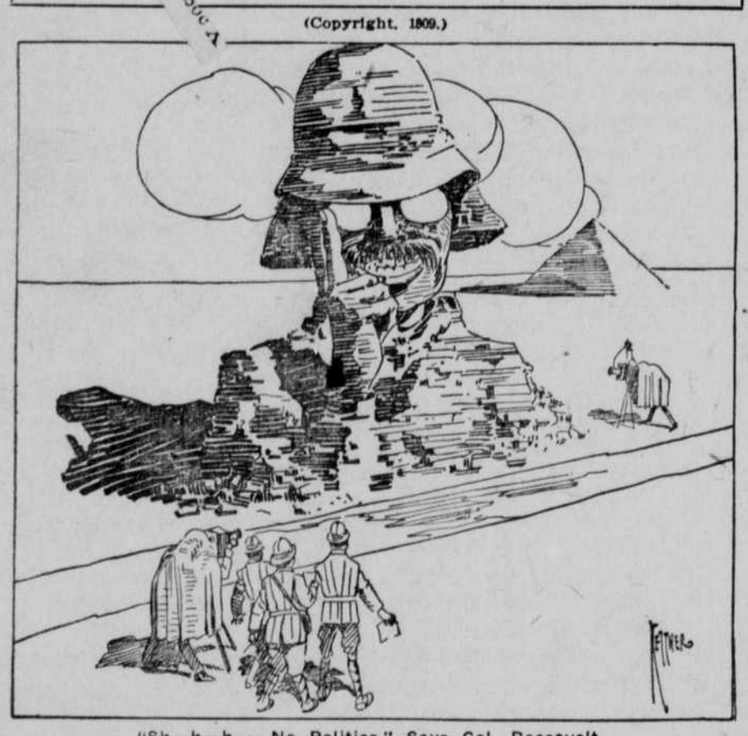

"Sh—h—h—, No Politics," Says Col. Roosevelt.

Roosevelt fornærmer Ægypterne.

Han er uforfærdet som før herhjemme.

Pressen har i de sidste Dage fortalt om Theodore Roosevelts Tale ved Universitetet i Cairo, Ægypten, og om den Kritik, Talen har vakt. Vi skal her meddele et lille Uddrag af, hvad Walter Wellman skriver:

Theodore Roosevelt har ikke tabt sin Nerve i Junglen. Med karakteristisk Uforfærdethed saa han under en Tale ved Universitetet i Dag bort fra Hofkif og Folkeopinion og sagde Ægypterne lige i deres Ansigt, at de er uskikkede for Selvstyre, og at Generationer vil komme og forsvinde, førend de kan godtgøre deres Skikkethed til at staa alene.

Ekspræsidenten var bleven fortalt, at de Indfødte vilde synes ilde om en saadan Tale. Der blev endog sagt til ham, at der kunde være Fare for Vold imod hans Person. Han svarede, at det vilde være unyttigt for ham at tale, dersom han ikke sagde, hvad der burde siges.

„Hvad angaar Snigmord," erklærede han, „da har jeg ikke Tid til at tænke derpaa."

Med sin Tale her i Dag efterlod Col. Roosevelt paa den dannede Klasse Indtrykket af at være den modigste og mest aabne af nulevende Statsmænd. Universitetet, hvor han valgte at holde sin Tale, er over 9 Hundrede Aar gammel og gennemtrængt af muhammedansk Religion og Tradition.

Det eneste moderne ved Institutionen er Nationalistbevægelsen blandt Studenterne. Og den udtalte Roosevelt sig imod. Han udtalte sig imod deres Revolutionsiver saa vel som imod deres Præcedenser, og alt dette gjorde han paa egen Risiko, ene og alene, fordi han opfattede det som sin Pligt.

Talen holdtes i et Foredrags-Værelse for en 500 Mennesker, væsentlig Engelskmænd, Franskmænd, Amerikanere og nogle faa Ægyptere. Moslemske Studenter gjorde sig bemærkede ved deres Fraværelse.

Roosevelt blev introduceret af Prins Fouad. Han læste sit Foredrag fra Manuskript. Da han blev varmet op, begyndte han at bruge den kendte Roosevelt-Gestikuleren. Han bøjede sig forover, og med Knytnæve søgte han ligesom at ville slaa sine Argumenter fast.

Hans Ord modtoges med Salve efter Salve af Bifaldsytringer. Hans aandrige Dadel af Snigmordet paa Premieren for kort Tid siden vakte stor Sensation, og hans Benyttelse af et arabisk Ordsprog i Originalen vakte endog de sløve Ægypteres Begejstring.

I Onsdags afsejlede Roosevelt og hans Selskab fra Alexandria paa „Prinz Heinrich" for Neapel. De forlod Cairo om Morgenen pr. Jernbane. Der var stor Militæreskorte og forøvrigt en stor Forsamling ved Stationen for at byde Farvel. Særlig Engelskmændene applauderede stærkt, da Toget sattes i Gang. Mrs. Roosevelt fandt sit Sæde i deres private Vogn fyldt med Blomster.

Ved Bonha var der en Flok Drenge fra den amerikanske Skole forsamlede ved Stationen. Roosevelt holdt en kort Tale til dem, som oversattes i deres Sprog.

Ved Tanta mindede Roosevelt sit Følge om, at for 23 Aar siden blev Kristne der slæbt fra Toget og fik Halsen kaaret over paa Perronen. „Det samme vilde rimeligvis ske endnu," bemærkede han, „dersom der gaves Ægypterne Selvstyre."

Embedsmændene, særlig i Cairo, følte sig lettede, da deres berømte Gæst rejste fra Ægypten.

Lønsforhøjelse for Jernbanefunktionærer.

Flere Baner i Østen er bleven enige om at forhøje deres Arbejderes og Funktionærers Lønninger med henved $20,000,000 om Aaret. Det er Hensynet til den almindelige Velstand, ualmindelig Udvidelse af Foretningen i Forbindelse med de høje Priser, der har bestemt Banerne for en saadan Lønsforhøjelse. Det er Pennsylvania-Systemet, der er gaaet foran med $7,000,000 til sine Folk.

Der er dog saa mange om at dele disse Millioner, saa det er ikke saa storartet, som det ser ud til, naar man ser alene paa Summen. Procentvis bliver Lønsforhøjelsen omkring 6 Procent. Men det er alligevel en Opmuntring og kan maaske tjene til at afværge ødelæggende Arbejdervanskeligheder.

Højesteretsdommer Brewer død

Højesteretsdommer David Josiah Brewer døde pludselig sent i Mandags Aftes i Washington. Han ramtes af et Slagtilfælde, og et Par Minutter efter var han død. Han var henved 73 Aar gammel og havde ikke befundet sig vel de sidste Dage; men han kunde dog være ude, saa Døden kom uventet. Mrs. Brewer var hos ham, da han døde.

Brewer var født i Smyrna, Asien den 20. Juni 1837, hvor hans Fader Josiah Brewer var Præst. Paa Moderssiden tilhørte Brewer Familien Field. Han var en Nevø af Højesteretsdommer Stephen J. Field og Cyrus W. Field.

I 1856 blev Brewer udeksamineret fra Yale Universitet og to Aar senere fra Lovskolen i Albany. I 1881 dekoreredes han af Iowa Universitet med Graden LL. D., senere tillige fra andre Universiteter.

Det var i Januar 1890, Præsident Harrison udnævnte Brewer til Højesteretsdommer efter Stanley Matthews. Før havde han været ansat ved Forbundsretten i Kansas. Brewer var Rettens næstældste Medlem; Harlan er det ældste. Brewer betragtedes som den mest demokratiske af alle Højesteretsdommerne. Han talte ikke mange Ord i Retten, men han fremsagde sin skrevne Kendelse. Hans Sympati var med Vesten. I Korporationsspørgsmaal var hans Erfaring af stor Betydning, og man mener, at han vil blive savnet ved Afgørelsen af Sagerne imod Standard Oil og Tobakstrusten.

Stor Kulstrejke begyndt

To hundrede Tusinde Arbejdere nedlægger Arbejdet.

I flere Dage har der været skrevet om, at en Kæmpestrejke i Bløddulegnene forestod; men man vidste ikke, om Truslen skulde blive til Virkelighed, eller der maaske i sidste Øjeblik kunde opnaas Forstaaelse mellem Grubeejerne og Arbejderne. Nu til Morgen meldes, at Strejken er bleven til Virkelighed.

Fra Indianapolis meldes under i Gaars Dato: 200,000 organiserede Grubearbejdere i Bløddulegnene i Staterne Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illinois, Iowa, Missouri, Kansas, Oklahoma og Arkansas nedlagde Arbejdet sidste Midnat, ventende paa, at en ny Lønskala skal blive vedtaget.

Embedsmændene for „United Mine Workers of North America" erklærer, at Arbejdsnedlæggelsen ingen Strejke er, men simpelthen et Ophør af Arbejde fordi ingen Lønskala er bleven vedtaget til at træde i Stedet for den, som udløb med Marts Maaneds Udgang.

Grubearbejderne forlanger en Betalingsforøgelse af 5 Cents per Ton, og i somme Tilfælde mere, tilligemed visse Forandringer i Arbejdsbetingelserne.

Grubeejerne mener, at der ikke vil blive Mangel paa Kul, da der er oplagt store Forsyninger i Forventning af, hvad der er sket.

De forenede Arbejdere mener, at Arbejdsstandsningen ikke skal blive af lang Varighed, da de haaber, at en ny Lønskala snart vil blive underskrevet. Men nogle af Operatørerne hævder, at Gruberne i hvert Fald vil forblive lukkede mindst en Maaned. Ved en Grube i Indiana (Brazil) er man straks gaaet ind paa Arbejdernes Forlangende og tilstaaet dem 5 Cts mere per Ton.

Sne og Slud og Storm.

Denver, Col., 30. Marts. — Der rasede i Gaar en heftig Regn- og Snestorm i Rocky Mountain-Egnene Nord for New Mexico. Telegraflinierne blev afbrudt, og flere Timer var centrale Dele af Colorado uden Forbindelse med Omverdenen. Der faldt megen Sne i New Mexico, og Termometret viste i Gaar i Santa Fe 24 Grader over Zero, et Fald paa 32 Gr. fra Dagen forud. I Durango, Telluride og andre Bjergbyer i Colorado ligger Sneen dyb. Snestormen her i Byen var ligesaa voldsom som en Midtvinters-Snestorm.

Alliance, Neb., 30. Marts. — Den milde Regn gik i Gaar Eftermiddag over til Sne, og en heftig Storm kom op fra Vest. Jernbanetrafikken vanskeliggjordes, og Telegrafforbindelsen blev afbrudt. Temperaturen gik ned til 30 Grader over Zero. Paa Wyoming Divisionen paa Burlingtonbanen er Trafikken helt standset paa Grund af dyb Sne.

Blandede Meddelelser.

Dr. Le Page i Brüssel forlanger $20,000 for en Operation paa Kong Leopold, faa Dage før denne Monark døde. Det kunde se ud til, at Doktoren er ligesaa pengegridsk, som selve Kong Leopold var.

*

En af Wright Brødrene faldt forleden Dag over 100 Fod fra sin Aeroplan, men da Jorden nylig var pløjet, hvor han faldt, slap han uskadt fra det. Dersom Aeroplaner skal komme i almindelig Brug, maa man hellere se at faa Jorden pløjet overalt, bemærker et Bytteblad.

*

Under 30. Marts blev 16 tidligere Raadsmedlemmer i Pittsburg, Pa., sat under Tiltale for at have modtaget Stikpenge af Beløb fra $250 til $1000. Det er nu i det hele taget 91 Personer, som Storjuryen der har ganget i sit Garn, og den siger, at Enden er ikke endnu. Der kommer en Regnskabsdag for den uretfærdige Husholder.

*

Mr. James J. Hill ankom til New York i Tirsdags fra en Tur i Vesten. For fire Aar siden forbavsede han Finansverdenen ved at sige, at det vilde tage $5,500,000,000 eller $1,100,000,000 om Aaret i 5 Aar at udvide vore Jernbanebekvemmeligheder saaledes, at de svarede til Landets Behov. Efter nu at have set over Stillingen igen, mener Mr. Hill, at der vil behøves $1,600,000,000 om Aaret i 6 Aar til at udvide Jernbanetrafikken saaledes, at den vil kunne møde Landets Behov.

*

Borgmester Gaynor i New York rettede i Tirsdags et Slag imod den sejglivede Politigraft i Byen. Og han sigtede lige paa Saloontrafikken, som han mener er Kilden til Korruptionen. Han antager, at 10,000 Saloonholdere har betalt $2,000,000 om Aaret for Beskyttelse imod Loven, og denne Sum er efter Borgmesterens Mening gaaet i Politiembedsmændenes Lommer. Nu har han udstedt en Ordre, som forbyder enhver Politibetjent at gaa ind paa en Saloon. Betjenten maa hente sit Bevis for Saloonernes Lovovertrædelse ude fra. Hvorom alt er — Mr. Gaynor synes at mene for Alvor at ville sætte Skif paa New York, og det vækker baade Pris og Kritik.

*

Posten pr. Luftskib. En Mr. Brodbeck i Salt Lake City tænker paa at oprette en Postrute Jorden rundt pr. Luftskib. Han har henvendt sig til Postdepartementet i Washington med Forespørgsel, om det vil give ham Kontrakt paa Postbefordring, forudsat han leverer Posten ligesaa sikkert og hurtigt som de nuværende Befordrere og gør det lige saa billigt. Han vil benytte styrbare Luftskibe af Zeppelin-Typen. Hovedstationerne skal være: New York, Chicago, Omaha, Salt Lake City, San Francisko, Seattle, Fort Williams, Behring, Sakhalien, Tokyo, Peking, Irtuisk, Orenburg, Moskow, St. Petersborg, Riga, Berlin, Køln, Paris og London. Det skal blive en regelmæssig Linie med Sidelinier. Postdepartementet kan intet Svar give Manden, da Kongressen intet har bevilget til den Slags Postbefordring.

Jorden rundt.

Paa Java herfter en alvorlig Koleraepidemi, der stadig breder sig. Der forefalder daglig ca. 10 Dødsfald.

*

Luftskibsudstillingen i Frankfurt, Prøssen, har givet et Underskud af 200,000 Mark, og Garanterne skal derfor af med 20 pCt. af det tegnede Garanti.

*

Russisk Korruption. Til „Lokalanz." meldes fra Moskov: Senator Garin har ladet 12 Embedsmænd arrestere. Foruden for talrige Bestikkelser beskyldes de ogsaa for at have været meddelagtige i den i Fjor forsøgte Brandstiftelse i Statens store Forraadsoplag her.

*

Et Lomme-Telegrafapparat. Berlin, 15. Marts. Professor Cerebodani fremviste i Gaar et Foredrag den nyeste Opfindelse paa Elektroteknikens Omraade, nemlig et traadløst Lomme-Telegrafapparat. Apparatet er knapt saa stort som en Haand og dets Ejer skal kunne sættes i Forbindelse med en hvilken som helst Central.

*

Dræbt af berusede Militære. Helsingfors, 14. Marts. Paa Øen udfor Frederikshamn har i Gaar to berusede russiske Underofficerer med Bajonetter stukket en fredelig hjemvandrende finsk Arbejder ihjel. Underofficererne, der blev arresterede af de militære Myndigheder havde kort forinden angrebet en anden Arbejder, som undslap.

*

Lisjabon, Portugal, 16. Marts. Civilguvernøren i Horta meddeler om en Ulykke ved Picoøens Havn paa Azorerne: Den synkne portugisiske Chalup var tæt fyldt med Udvandrere til Amerika; Chaluppen var slet udrustet og styredes slet. 40 Personer omkom. 23 overlevende flygtede, saa snart de fik fast Jord under Fødderne, fulde af Rædsel tilbage til deres Huse i det indre af Øen. Hidtil er der bragt 8 Lig til Kirken.

Japan og Korea. Berlin, 16. Marts. Til „Voss. Zeit." telegrafores fra St. Petersborg: Fra Mukden er der indløbet Telegram om, at Japan har besluttet i indeværende Foraar at annektere Korea. Den japanske Regering er overbevist om, at Magterne med Undtagelse af de Forenede Stater ikke vil rejse Indsigelse mod Annektionen.

*

De første Kvinder i Londons Countyraad. Ved de fornylig stedfundne Valg til Londons Countyraad fik to Damer, nemlig Frøknerne Adler Datter af Overrabbineren i London) og Susam Lawrence, valgt henholdsvis paa Fremskridts- og paa Reformpartiets Lister, Sæde i Londons Kommunalbestyrelse.

Det er imidlertid ikke første Gang, at Kvinder er valgt ind i denne Forsamling. Allerede i 1889 valgtes Cobdens Datter og Lady Sandhurst, men Domstolene kom til det Resultat, at Kvinder ikke var valgbare, fordi de havde Stemmeret.

Valgbarheden blev først fastslaaet ved Lov i 1908, og derfor er de to ovennævnte Damer de første Kvinder, der har faaet Sæde i Londons Raad.

*

Et Bal med frygtelige Følger. Nate-Szalka, Ungarn, 28. Marts.— Ca. 250 Mennesker omkom og mange blev saaret under en Ildebrand i Landsbyen Oesoerite i Aftes.

Der var Bal i et Hotel og flere Hundrede Gæster var til Stede, da der pludselig kom Ild i en tør Fyrrekvist, som faldt ned og stak Ild i en Kvindes Kjole. Om et Øjeblik var flere andre Kvinders Klædninger i Flammer, og der opstod en frygtelig Panik. Under den forfærdelige Trængsel, som opstod ved Dørene, blev mange trampet til døde. Taget faldt ned, førend Hallen kunde blive ryddet, og de, som ikke var sluppet ud, blev begravet i Ruinerne. Der var kun en Dør paa Salen for baade Ind- og Udgang. Og da Tilstrømningen var altfor stor, var Døren bleven sømmet fast, da man ikke kunde indlade flere. Det blev en Aarsag til at hindre Folk fra at komme ud. Somme angiver Antallet af omkomne til mellem 300 og 400.

*

8 Mand dræbt ved Eksplosion. Manila, 28. Marts. — Under Skydøvelserne i Gaar paa Krydseren „Charleston" fandt en Eksplosion Sted, hvorved 8 Mand blev dræbt og flere saaret. De dræbte var Matroserne Walter Anstedt, Ralph Barkman, Marte Barnerd, Harry Garden, Harry Heater, Edward Molin, Leo Remmille og Baabenmester Philip McKee.

Aarsagen til Eksplosionen kendes ikke. Rear Admiral Hubbard, Højstkommanderende for den asiatiske Flaade har beordret en Undersøgelse. Ligene af de omkomne Soldater vil blive begravet i Cavite. Den kommanderende Officer paa „Charleston" er Kommandør John H. Gibbons. Skibet er en Panserkrydser paa 9,700 Tons og har 68 Kanoner.

*

Et nyt engelsk Overhus. Regeringens Planer for Vælgerne. Det engelske Blad „Daily Chronicle" indeholdt forleden følgende interessante Meddelelse:

Hvis Forsøget paa at indskrænke Lordernes Vetoret mislykkes, vil Regeringen ved et almindeligt Nyvalg forelægge Vælgerne en Plan til et helt nyt Overhus. Grundtrækkene i denne Plan er følgende:

Til det nye Overhus, der skal bestaa af 200 a 240 Medlemmer, er Peer'er og Underhusmedlemmer, der har fyldt 40 Aar, valgbare.

Valgret har alle Parlamentsvælgere, kun skal Valgkredsene være langt større end ved Valgene til Underhuset.

Valgperioden skal være 7 eller 9 Aar.

Det nye Overhus skal ikke have Ret til at gøre Indsigelse i finansielle Spørgsmaal, men skal have suspensivt Veto for den øvrige Lovgivnings Vedkommende. Eventuelle Konflikter mellem Overhus og Underhus skal søges udjævnede i Fællesudvalg.

En Afhandling
Om den lutherske Kirkes Konfirmation

Er Titelen til en net lille Bog paa 78 Sider af Past. H. C. Rørnæs, Everest, Kansas, netop udkommen paa Forfatterens Forlag hos Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Bogen, som er optrykt efter en fortsat Artikel i „Lutheraneren" for 1904, indeholder en interessant og dygtig Skildring af Kirkens Syn paa og Brug af Konfirmationen ned gennem Tiderne, samt en klar Fremstilling af de Forvanskninger deraf, som har fundet Sted baade i ældre og nyere Tider.

Det er en Bog, som enhver LutherskKristen kan have godt af at læse og være glad ved at eje. Den er indbunden i pænt og solidt Shirtingsbind. Prisen er kun 30 Cents. Den faas hos Forfatteren eller hos

Danish Luth Publ. House,
Blair, Nebr.